Chân trời sáng tạo

11 TRỪ ĐI MỘT SỐ

(1 tiết)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

– Thực hiện được phép tính **11 – 5**.

– Khái quát hoá được cách tính 11 trừ đi một số.

– Vận dụng:

- Thực hiện tính nhẩm 11 trừ đi một số (trừ qua 10 trong phạm vi 20).
- Tính toán trong trường hợp có hai dấu phép tính trừ để kiểm chứng cách tính 11 trừ đi một số.
- Giải quyết vấn đề đơn giản liên quan đến tính toán và nhận biết hình.

2. Năng lực chú trọng: tư duy và lập luận toán học; mô hình hoá toán học; giao tiếp toán học; giải quyết vấn đề toán học; sử dụng công cụ, phương tiện học toán.

3. Tích hợp: Toán học và cuộc sống, Tự nhiên và Xã hội, Tiếng Việt.

B. Thiết bị dạy học

GV: 20 khối lập phương, HS: 10 khối lập phương.

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỞI ĐỘNG

Có thể dùng trò chơi, nhắc lại các phép trừ có hiệu bằng 10 trong phạm vi 20 và 10 trừ đi một số (Ví dụ: 10 – 4 = ?).

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Thực hiện phép tính 11 – 5

Có thể cho HS thực hiện bằng hình thức **Dạy học thông qua GQVĐ**.

HS hoạt động nhóm bốn.

Bước 1: **Tìm hiểu vấn đề.**

HS **đọc** yêu cầu, **quan sát** hình ảnh, **nhận biết** được vấn đề cần giải quyết:

11 – 5 = ?

Bước 2: **Lập kế hoạch.**

– HS **thảo luận** cách thức tính 11 – 5, có thể dùng các công cụ hỗ trợ như các khối lập phương, ngón tay, hình vẽ, …).

– Khi GV hỏi cách làm, HS chỉ cần **thông báo** làm bằng cách **đếm**, **tính** hay dựa vào phép cộng.

Bước 3: **Tiến hành kế hoạch**.

Các nhóm thực hiện, viết phép tính ra bảng con, một vài nhóm trình bày ngắn gọn cách làm. Có thể xảy ra một số tình huống sau:

– **Đếm bớt**

10, 9, 8, 7, 6 11 – 5 = 6

– **Đếm thêm**

6, 7, 8, 9, 10, 11 11 – 5 = 6

– **Tính**

• Tách 5 còn lại 6 11 – 5 = 6

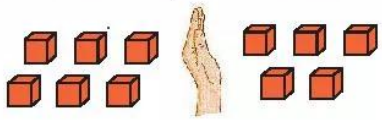

• Tách 1 rồi tách 4 11 – 5 = 6

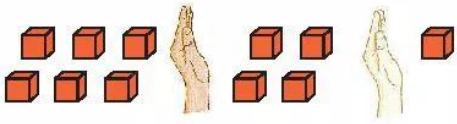

• Dựa vào phép cộng: Do 6 + 5 = 11 nên 11 – 5 = 6.

Chân trời sáng tạo

Bước 4: **Kiểm tra lại.**

GV giúp HS **kiểm tra**:

– Kết quả.

– Phép tính có phù hợp vấn đề cần giải quyết 11 – 5 = ?

2. Giới thiệu 11 trừ đi một số

GV có thể tiến hành theo trình tự sau:

– **Thể hiện** phép tính bằng trực quan.

Có 11 khối lập phương, cần bớt 5 khối lập phương.

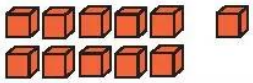

Nếu ta bớt 1 khối lập phương, rồi lại bớt 4 khối lập phương nữa (tức là bớt 5 khối lập phương) thì sẽ chuyển được về các phép tính đã học.

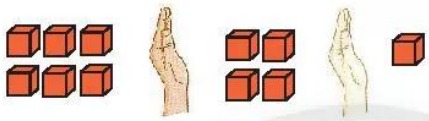

- 11 – 1 = 10
- 10 – 4 = 6

11 – 5 = 6

11 – 5

1 4

Trừ 1 để được 10 rồi trừ 4.

Ta luôn **Trừ để được 10 rồi trừ số còn lại** (HS lặp lại nhiều lần).

Hay **Trừ để được 10 rồi lấy 10 trừ số còn lại**.

LUYỆN TẬP

Bài 1:

– HS tự **tìm hiểu** và **thực hiện** (bảng con).

– Khi sửa bài, giúp HS **nhận biết** 11 – 1 – 3 = 11 – 4.

Bài 2:

– HS nhận biết: các phép tính trong bài đều là 11 trừ đi một số.

Muốn lấy 11 trừ đi một số ta làm thế nào? (**Trừ để được 10 rồi trừ số còn lại**).

Trừ mấy để được 10? (trừ 1).

– Khi sửa bài, thường xuyên cho HS nhắc lại cách tính 11 trừ đi một số.

Bài 3:

– HS nhóm đôi đọc yêu cầu và nhận biết:

- Có 5 chú ếch, mỗi chú mang một phép trừ (11 trừ đi một số).
- Mỗi chiếc lá có số thể hiện hiệu của các phép trừ trên.
- Ếch phải nhảy vào lá thích hợp.

– Sửa bài, có thể phân thành hai đội thi đua sửa tiếp sức.

CỦNG CỐ

– Cách trừ qua 10 trong phạm vi 20 (Trừ để được 10 rồi trừ số còn lại).

– Cách tính 11 trừ đi một số (trừ 1 để được 10 rồi trừ số còn lại).